

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ซิกม่า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ซิกม่า ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) ขึ้นสร้างแนวทางการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ซิกม่า ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ การบริหารคุณภาพด้วยซิกซ์ ซิกม่า การบริหารงานวิชาการ และคุณภาพการจัดการเรียนรู้ มาสร้างแนวทางการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ซิกม่า โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง ตามหลักวิชา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง 2) ขึ้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ซิกม่า กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 3) ขึ้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ซิกม่า กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 118 คน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบเพื่ออ้างอิงค่าเฉลี่ยที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ด้วยสถิติทดสอบที

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ซิกม่า ของสถานศึกษา มีอยู่ 5 ชั้น 48 รายการ ได้แก่ ชั้นที่ 1 การกำหนดปัญหา ได้แก่ การกำหนดตัวชี้วัด พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจที่คงทน ชั้นที่ 2 การวัด ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูทุกคนตามตัวชี้วัดโดยใช้วิธีการที่หลากหลายและทำการวัดโดยการวิเคราะห์หาค่าร้อยละของครูที่แสดงพฤติกรรม ชั้นที่ 3 การวิเคราะห์ ได้แก่ การร่วมกันหาสาเหตุของครูที่ไม่แสดงพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ตามที่กำหนด ชั้นที่ 4 การปรับปรุง ได้แก่ การดำเนินการตามแผนเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมการจัดการ

เรียนรู้ของครู โดยผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบโครงสร้างของบุคลากรเพื่อทำหน้าที่พัฒนา
 พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ชั้นที่ 5 การควบคุม ได้แก่ การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในเพื่อ
 ช่วยเหลือให้ครูสามารถแสดงพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่กำหนดแนวทางปฏิบัติทั้ง
 48 รายการมีความ ความเหมาะสมและเป็นไปได้

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อตรวจสอบความ
 เหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ในสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ซิกมา
 ประกอบด้วย 5 ชั้น 48 รายการ ซึ่งเป็นแนวทางที่มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหา และมีความ
 เป็นไปได้ภายใต้ศักยภาพความพร้อมของสถานศึกษา โดยมีประเด็นอภิปรายผลดังนี้

ชั้น 1 การกำหนดปัญหา จากผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการ
 และทำการประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่และจุดมุ่งหมายการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู
 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กันยารัตน์ คมวัชระ (2547, หน้า 30) ที่กล่าวว่า การกำหนดปัญหานั้น
 จะต้องมีเป้าหมายอย่างชัดเจนว่าอะไร ส่วนไหนที่จำเป็นต้องปรับปรุง และปรับปรุงให้ถึงระดับ
 ใด นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ มินูดีน (Minudin, 1987, p.2403A) ที่พบว่าส่วนใหญ่ผู้บริหารมี
 หน้าที่หลัก คือ กำหนดเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ รัฟฟ์
 แมรี (Ruff, 2010) ที่กล่าวว่า ซิกซ์ ซิกมา สามารถนำมาใช้ในทางการศึกษาซึ่งผู้บริหารสามารถนำ
 วิธีการมาช่วยในการปรับปรุงคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ขั้นการกำหนดปัญหาเป็นสิ่งที่
 ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องหากลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยจะต้องรู้เป้าหมาย
 และการนำความสำเร็จไปสู่เป้าหมายได้นั้นจะต้องทำการวิเคราะห์สภาพปัญหาที่ส่งผลต่อคุณภาพ
 การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดปัญหาเพื่อหา
 แนวทางการพัฒนา ปรับปรุงการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อลดข้อบกพร่อง และ
 จะได้พัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพสูงขึ้น

ชั้น 2 การวัด จากผลการวิจัยพบว่าการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้
 ของครูทุกคนตามตัวชี้วัด โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย การวิเคราะห์หาค่าร้อยละของครู เพื่อนำมา
 ร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนาตามตัวชี้วัด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 29-30) ที่กล่าวว่า การวัดเพื่อรวบรวมข้อมูลเป็น
 สิ่งจำเป็นในการวางแผนงานด้านวิชาการซึ่งจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น นอกนั้นยัง
 สอดคล้องกับผู้บริหารการศึกษา บุคลากรทางการศึกษาอื่น และผู้อำนวยการ โรงเรียนบางคน (ดิเรก

โรจน์ปาน, 2557, 11 มีนาคม ; เพ็ญพรรณ กริ่งไกร, 2557, 11 มีนาคม ; อัจฉรา คหินทวงศ์, 2557, 11 มีนาคม) ที่ให้ความเห็นว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรมีการวัดและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ เพนดิ (Pande, 2002 อ้างถึงใน สิทธิศักดิ์ พฤษย์ปิติกุล, 2546, หน้า 18-20) ที่กล่าวว่า หลักการสำคัญของกระบวนการพัฒนาคุณภาพนั้นการบริหารจัดการจะต้องใช้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงซึ่งได้มาจากการวัดและการรวบรวมข้อมูลซึ่งหลักการข้อนี้เป็นจุดเด่นที่สำคัญ ทั้งนี้ในขั้นการวัดและการรวบรวมข้อมูลนั้นจะทำให้ทราบถึงปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมาใช้ในการจัดประชุมครู โดยการระดมความคิด และร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนาต่อไป

ขั้น 3 การวิเคราะห์ จากผลการวิจัยพบว่า การจัดประชุมครูเพื่อระดมความคิดร่วมกันหาสาเหตุของครูที่จัดการเรียนรู้ตามหลัก W.H.E.R.E.T.O. และทำการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และจัดทำเป็นแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อลดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 29-30) ที่กำหนดขอบข่ายและภารกิจของการบริหารงานวิชาการในหลายงานว่าจะต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อลดข้อบกพร่องของกระบวนการ และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ กันยารัตน์ คมวัชระ (2547, หน้า 21). ที่กล่าวว่า การนำเอาข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความเข้าใจในธรรมชาติของการแปรปรวนแบบหลากหลายจะนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการให้ดียิ่งขึ้นและยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2555, หน้า 360-362) , เพนดิ (Pande, 2002 อ้างถึงใน สิทธิศักดิ์ พฤษย์ปิติกุล, 2546, หน้า 18-20) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์ตัวแปรของปัญหาโดยอาศัยกลวิธีทางสถิติที่เหมาะสมจะช่วยในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาจากข้อเท็จจริงให้มีประสิทธิผลมากขึ้น และยังคงสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เนติ วัชรโชติพิมาย (2554, หน้า 105) ที่พบว่า การวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุของปัญหาของเสียและผลผลิตต่ำ เป็นขั้นตอนหนึ่งของการนำแนวทางการจัดการคุณภาพแบบซิกซ์ ซิกม่า มาประยุกต์ใช้ ส่งผลให้ของเสีย และความแปรปรวนของกระบวนการผลิตต่ำลง และทำให้ลูกค้าพึงพอใจในคุณภาพของผลิตภัณฑ์มากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จในกระบวนการปฏิบัติงาน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำขั้นตอนการวิเคราะห์มาใช้ และนำผลที่ได้ไปจัดทำเป็นแผนพัฒนาคุณภาพ เพื่อลดข้อบกพร่องของกระบวนการ ทั้งยังสามารถปรับปรุงสมรรถนะของกระบวนการให้สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น

ขั้น 4 การปรับปรุง จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการตามแผนเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู การจัดระบบโครงสร้างของบุคลากรเพื่อทำหน้าที่พัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน โดยจัดประชุมชี้แจงและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้เข้ารับการศึกษาดูงาน และใช้เทคนิควิธีการกระตุ้นหรือเสริมแรงทางบวกเพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จันทรานี สงวนนาม (2545, หน้า 142) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 3) กมล ภูประเสริฐ (2547, หน้า 6) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และยังสอดคล้องกับแนวคิด รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553, หน้า 29) ที่กล่าวว่า การปรับปรุงการเรียนการสอนนั้นถือเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ และสอดคล้องกับแนวคิดของ วิกกินส์ และแม็คไทเกะ (Wiggins & McTighe, 1998, p. 10) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลัก W.H.E.R.E.T.O. นั้น ครูผู้สอนจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนได้ตรวจสอบ ความรู้ความเข้าใจ และตรวจทานชิ้นงานของตนเองเพื่อเกิดการปรับปรุงแก้ไขตามเกณฑ์ที่กำหนด และยังสอดคล้องกับแนวคิด โคโรนาโด และแอนโทนี (Coronado & Antony, 2002) ที่กล่าวว่า การปรับปรุงกลยุทธ์ทางธุรกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรต่างๆ ได้ ทั้งนี้หลังจากรู้ถึงสาเหตุของปัญหาที่ต้องค้นหาวิธีการที่จะปรับปรุง กระบวนการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย

ขั้น 5 การควบคุม จากผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในเพื่อช่วยเหลือให้ครู การเก็บข้อมูลพฤติกรรมกรรมการสอนของครูตามตัวชี้วัด โดยศึกษาจากพฤติกรรมกรรมการสอนของครูด้วยวิธีการที่หลากหลาย การรายงานผลการดำเนินงาน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เนติ วัชรระโชติพิมาย (2554, หน้า 105) กันดา สุวรรณฤทธิ์ และ ณัฐชา ทวีแสงสกุลไทย (2554) ที่กล่าวว่า การควบคุมเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเกิดซ้ำ และยังสามารถลดข้อบกพร่องได้ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เทนแนนท์ จีออฟ (Tennant, 2001, p.33) ที่กล่าวว่า การควบคุมเป็นการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อเป็นตัวควบคุมตัวแปรที่สำคัญๆ เพื่อรักษา ระดับความสำเร็จไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ วิทยา สุหฤตดำรง และนราศรี ถาวรกุล (2545, หน้า 104) ที่กล่าวว่า การที่ผู้บริหารสนับสนุนและร่วมมือ จะทำให้เกิดการกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นผลดีต่อองค์กร และทำให้องค์กรมีการพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ถ้าเราสามารถแก้ไขปัญหาได้แล้วก็จำเป็นต้องหาวิธีที่จะทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและคงที่ โดยจัดให้มีการนิเทศภายในเพื่อช่วยให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้ตามที่กำหนด หรือจัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางให้ครูได้ปฏิบัติที่ถูกต้องต่อไป

จากแนวทางการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ซิกม่า ทั้ง 5 ขั้นตอน 48 รายการ ผู้วิจัยมีความเห็นว่ากระบวนการซิกซ์ ซิกม่า นั้นเป็นกระบวนการที่สามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพ และสามารถลดข้อผิดพลาดของการจัดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมได้เพราะเป็นสิ่งที่เห็นเป้าหมายในการพัฒนาอย่างชัดเจน ทำอะไรเป็นกระบวนการเริ่มจากการทบทวนการกระทำในปัจจุบันเพื่อค้นหาหรือช่องว่างที่เกิดขึ้นและเลือกปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร ดำเนินการวัดการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดเพื่อรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้พร้อมกับมีมาตรการควบคุมการปฏิบัติงานให้ต่อเนื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้จึงเป็นแนวทางที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาแก้ปัญหาได้ดี และถ้าพิจารณาความเป็นไปได้ของแนวทาง โดยครูหรือผู้บริหารสถานศึกษารายการปฏิบัติแล้วพบว่ามีความเป็นไปได้ที่จะนำมาใช้โดยพิจารณาภายใต้ศักยภาพความพร้อมทางด้านกำลังคน ใช้นวัตกรรมน้อย ไม่ต้องใช้นวัตกรรมที่มีความรู้สูงมากเพราะกระบวนการซิกซ์ ซิกม่า ไม่ยากหรือถ้าบุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติ สถานศึกษาอาจจัดให้มีการอบรมให้ความรู้โดยผู้มีความรู้เกี่ยวกับซิกซ์ ซิกม่า ในด้านงบประมาณ สถานศึกษาไม่ใช้งบประมาณมากใช้เพียงงบประมาณประจำปี ด้านวัสดุอุปกรณ์ ก็ไม่ได้ใช้วัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องจักรที่ซับซ้อน ราคาแพง และด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา ก็พบว่าไม่ได้ใช้เทคนิคการบริหารที่ยุ่งยาก ซับซ้อน ดังนั้นแนวทางการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ซิกม่า จึงมีความเหมาะสมกับสภาพปัญหา และเป็นไปได้ภายใต้ศักยภาพความพร้อมทางด้านกำลังคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองศรีอยุธยา เขต 2

ข้อเสนอแนะ

จากผลการดำเนินวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองศรีอยุธยา เขต 2 ควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการวางแผนงาน โครงการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาในสังกัด เกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยกระบวนการซิกซ์ ซิกม่า โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ความรู้กับผู้อำนวยการสถานศึกษา และติดตามผลโดยการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ

1.2 สถานศึกษาดำเนินการตามแนวทางการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ซิกม่า โดยการมอบหมายให้หัวหน้าฝ่ายวิชาการหรือแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่กำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ปรึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเสนอแนะประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานการบริหรงานวิชาการด้านอื่นๆ เช่น ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ซิกม่า

2.2 ควรประยุกต์ใช้การบริหารคุณภาพด้วยซิกซ์ ซิกม่า ในการขอบข่ายงานอื่นๆ ของโรงเรียน เช่น การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป